No. 1095.

# DE TIJD.

## NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

*Dieu et mon droit.*

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 3,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk.
*Brieven, Gelden,* enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG, 23 NOVEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden voor ƒ 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 15 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 22 November.

Wij hebben voor ons liggen het *Verslag* van het onderzoek der Tweede Kamer over de *Staatsbegrooting voor het dienstjaar* 1851. Wij zullen daarvan een kort overzigt geven.

Alvorens daartoe over te gaan, veroorlove men ons ééne aanmerking. Toen het ministerie laatstleden jaar de begrooting voor 1850 voordroeg, verontschuldigde het zich over het cijfer van dat budget, op grond, dat het niet den tijd had gehad die hervormingen te beramen, die vereenvoudiging en daardoor van zelf bezuiniging zouden aanbrengen. Het scheen toenmaals, dat het ministerie kans zag en plan had om vereenvoudiging en bezuiniging op groote schaal aan te brengen. Naar onze overtuiging beging het ministerie een misslag met zoo groote verwachting te openen, die wij voor geen verwezenlijking vatbaar achtten, noch in zoo kort een tijdstip, noch in zoo gewigtige mate, als men zulks deed voorkomen. De uitkomst heeft maar al te zeer onze vrees gebillijkt; want de begrooting voor 1851, in plaats van een zeer verminderd cijfer te geven, stelt een eenigzins vermeerderd voor.

Wij hebben ons onthouden daarover onze meening te zeggen, omdat wij willen afwachten wat het ministerie daaromtrent ter zijner verdediging zal hebben in het midden te brengen. Wij kunnen evenwel niet afzijn onze verwondering te kennen te geven, dat het ministerie niet reeds in de memorie van toelichting van zelf al die ophelderingen heeft gegeven, die haar moeten verschoonen voor de niet-vervulling harer veelvuldige, groote en stellig gegevene beloften. Wij hopen dat zulks zal geschieden in de memorie ten antwoord op het Verslag der Tweede Kamer, welks inhoud wij nu kortelings gaan mededeelen.

Het Verslag vangt aan met velerlei klagt. De late voordragt der begrooting en het laat inkomen van de daarbij behoorende stukken, gunt aan de vertegenwoordiging geen genoegzamen tijd, om de begrooting voor 1 Januarij in de beide Kamers met zorg te onderzoeken.

Ofschoon de inrigting der begrooting van zucht tot verbetering getuigt, zoo zijn er verscheidene hoofdstukken, die niet genoegzaam zijn toegelicht; vooral is dit opmerkelijk bij *marine* en *oorlog*, waarbij globale cijfers worden opgegeven, zonder dat tot hunne verklaring in eenige bijzonderheid wordt getreden.

Verder klagen de verslaggevers dat geene verdere staatsrekening dan die over het dienstjaar 1845 is ontvangen, en de Kamer alzoo niet in staat is zich een juist begrip te vormen van onzen finantieelen toestand. Het gemis dier staatsrekeningen is des te gevoeliger, omdat de aanbieding van regeringswege der jaarlijksche verslagen omtrent het gebruik der geldmiddelen heeft opgehouden. Men verheelt dan ook niet, dat, bij de nieuwe orde van zaken, de vertegenwoordiging in zake van openbaarheid en helderheid omtrent onze finantien eer verloren dan gewonnen heeft.

Het gezamelijk cijfer der begrooting voor 1851 heeft bij velen een gevoel van teleurstelling opgewekt. Zij meenden én in het cijfer én in de bijzonderheden van het budget het bewijs te vinden, dat bij de regering in het algemeen de behoefte aan naauwgezette spaarzaamheid niet wordt gevoeld. De Kamer, al geeft zij toe, dat de verwachting in zake van bezuiniging te hoog gespannen is geweest, en de inkrimpingen en vereenvoudigingen met iederen stap moeijelijker worden, had toch verwacht, dat men iets zou zijn gevorderd op dien ingeslagen weg. Men had ten minste regt gehad op het afsnijden van weelde. Dan de Kamer heeft de bewijzen van het tegendeel in de begrooting menigvuldig gevonden.

De leden der Kamer drongen daarop des te meer aan, dewijl onze finantieele toestand, schoon in vergelijking met vroegere jaren gunstig te noemen, verre is van in de daad gunstig te zijn. Onze uitgaven kunnen toch niet worden bestreden dan door de bijdrage der koloniale baten, die zeer onzeker zijn, omdat zij van een oorlog, van een misgewas, en van andere onvoorziene omstandigheden afhangen.

Zij bekennen dat het niet mogelijk is thans reeds onze staatsuitgaven geheel onafhankelijk te maken van de koloniale baten; omdat zij gebukt gaan onder een rentenlast van 36 millioen. Maar men vraagt, of bij den tegenwoordigen toestand onzer geldmiddelen geene amortisatie mogelijk is? Men meende die vraag nagenoeg algemeen toestemmend te moeten beantwoorden; men gaf daartoe verschillende wenken aan, die niet alle even bruikbaar zullen zijn, en waarop wij later terugkomen.

Zicdaar wat de Kamer in het algemeen over de begrooting van 1850 heeft vermeend te moeten aanmerken. Het springt in het oog, dat die aanmerkingen, hoe bescheiden ook voorgedragen, van zeer gewigtigen aard zijn. Wij zijn dan ook het antwoord der regering met belangstelling wachtende.

---

Omtrent hoofdstuk VII, betreffende *het departement voor de zaken der Roomsch-Katholijke Eeredienst* »wilden »eenige leden uitdrukkelijk er bij gevoegd hebben, dat »het, naar hunne overtuiging, *geheel en al* van de »regering zelve afhangt, om de hinderpalen weg te »ruimen, die de organisatie van het Roomsch-Katholijk »Kerkgenootschap hier te lande belemmeren."

Dat is ook onze overtuiging. Wij hopen dat, ter gelegenheid van de beraadslaging over die begrooting, de regering zal worden genoopt zich te verklaren; indien zij het niet reeds zal hebben gedaan in hare memorie van antwoord op het Verslag. Wij zien intusschen met genoegen, dat die verklaring door het bovenstaande is uitgelokt.

---

*Open Brief — een Katholijk Nederlander aan zijne Landgenooten.*

II.

In ons voorgaand artikel schetsten wij, naar aanleiding van hetgeen de schrijver daaromtrent in zijne brochure mededeelt, de twee zonderlinge verschijnselen, die zich gelijktijdig op Nederlandschen bodem vertoonden, namelijk de uitbreiding en toenemenden invloed van het journalisme, en de werking der geheime genootschappen, beide gevolgen van een ziekelijk volksleven, beide kankers, welke dien ziektestaat verergeren. Wij volgen nu den Schrijver. Geen wonder dat de Katholijken zich te midden van die hevige werking in eene hoogst gedrongen stelling bevonden, en dag aan dag terrein verloren. Maar het ergste kwaad, dat die vereenigde inspanning van krachten hun aandeed, was de geest van haat en vijandschap, die daardoor tegen een arbeidzaam, rustig en ordelievend gedeelte der bevolking werd aangekweekt; dat was de met booze list voorbereide splitsing der vroeger rustig verkeerende burgerij in twee vijandige legerkampen; dat was het voorbedacht uitstrooijen van logen en laster ten nadeele der Katholijken, waardoor het volk, dat zulke euvelen door zijne voorgangers zag verrigten, groote schade leed aan zijne zedelijkheid; dat was het aanhitsen bij de ongeletterde menigte van hartstogten, met de moedermelk ingezogen, en die juist daarom door verstandige en waarlijk vaderlandslievende mannen zorgvuldig hadden moeten worden bestreden; dat waren insinuatien, omhuld in een gewaad van godsvrucht en liefdadigheid, en die, daar ze door mannen van invloed en aanzien verspreid werden, des te gereeder ingang moesten vinden. Hoe kan het bij dat alles uitblijven, dat zich hier te lande eene tegen al wat Katholijk is hoogst kwaadaardige politieke opinie vormde?

Enkele hooggeplaatste Protestanten zagen echter iets verder dan het tegenwoordig oogenblik; zij begrepen het dat het welzijn van Nederland allerminst door den ondergang en den zedelijken dood van een aanzienlijk gedeelte van deszelfs bevolking kan worden bevorderd; zij huiverden voor den demokratischen geest, die van de protestantsche genootschappen uitging; zij gevoelden het levendig, dat het hun, die den Acheron te hulp hadden geroepen, wel eens konde gaan als met Faust, die de booze geesten wel kon doen verschijnen op zijn wenk, doch niet sterk genoeg was om ze weer te verdrijven! Aan de ijverige pogingen van die verdienstelijke mannen meenen wij het, met den Schrijver, te mogen danken dat er na de hevige actie van vóór 1843 eene verademing volgde, die hoop en moed gaf aan de verdrukten. Trouwens die geheime genootschappen waren met hunne statuten door de Katholijken in het openbaar ten toon gesteld. En nu gaf dit aan vele Protestanten gereede aanleiding om ze openlijk af te keuren. Men had daaraan ter goeder trouw deel genomen, niet wetende wat boosheid daarin schuilde, maar nu men ze beter kende, nu verafschuwde men ze..... Daarentegen sloot men zich weer aan bij de Katholijken; de omgang tusschen Roomsch en Protestant werd weer gemakkelijk en aangenaam, zoo als zij dit in langen tijd niet meer geweest was. Natuurlijk dat de Katholijken in dat alles het bewijs meenden te mogen zien, dat de publieke opinie ten hunnen aanzien was verbeterd.

Maar ach! hoe bitter was het ontwaken uit dien liefelijken droom! Droomers als zij waren, optimisten als zij altijd geweest zijn, hadden zij wederom vergeten, dat het verledene de wegwijzer is van de toekomst; als goedhartige lieden, die geen haat noch wraak kunnen dragen, dachten zij van een ander wat zij zelven gevoelden. Hoe bedrogen zij zich! hoe werden zij voor de honderdste maal te leur gesteld.

Dit bleek bij de verkiezingen, die onlangs plaats hadden, en waarbij de geheele volksvertegenwoordiging, en de geheele provinciale vergadering in ieder gewest moesten vernieuwd worden. Welk eene heerlijke gelegenheid voor de meerderheid, om het kwaad, dat vóór 1848 gesticht was, goed te maken; om edelmoedig te wezen jegens de minderheid, die daarvoor te dankbaarder zou geweest zijn, naarmate de ondervinding haar had geleerd, dat eigene krachten weinig vermogten. Welk eene *eenige* gelegenheid, om van Protestanten en Katholijken vaderlanders te maken, door eenen innigen band van welwillendheid en trouw onverbrekelijk met elkander vereenigd!!

Gewigtig inderdaad was dat tijdstip, want het had oude veten kunnen bevredigen en een nieuw tijdperk openen voor een volksbestaan, dat immers niet door eene grondwet kan worden verjeugdigd, wanneer geen nieuwe geest de nieuwe bepalingen bezielt. Die gelegenheid, die toen bestond, komt waarschijnlijk in jaren niet weder.

Is dit wel genoeg ingezien door onze staatslieden, door onze bestuurders, door de vermogenden in den lande? Wij betwijfelen het. Hadden zij het beseft, veel zou er *anders* ingerigt en beleid zijn geworden.

Wij keeren tot onzen Schrijver terug. Welke was de houding, welke de Katholijken bij de verkiezingen hebben aangenomen?

Hun gedrag en de beginselen, die hen daarbij geleid hebben, waren, zoo als de Schrijver en ook wij met een hoog gevoel van zelftevredenheid openlijk verklaren, de eenvoudigste en de eerlijkste der wereld. Om dit te toonen, geeft hij eerst eene karakterschets der onderscheidene partijen, die elkander hier te lande de heerschappij betwisten. Aardig is het wat hij daarvan zegt; wij zullen het in 't kort mededeelen.

*Ab Jove principium* en daarom wordt het eerst gesproken van de partij, die thans aan het roer is, en die onder aanvoering van den heer Thorbecke, zeer vele uitstekende en hoogst verdienstelijke mannen in haar midden telt. Dat zij groote diensten aan het vaderland bewezen heeft en nog bewijzen kan, is onmiskenbaar; dat zij het opregt wel meent in haar streven, is ook voor ons niet twijfelachtig. Maar loopt zij geen gevaar het doel voorbij te snellen dat zij zich vóór oogen stelt? In haren ijver om de onbruikbare puinhoopen van het voorleden op te ruimen — zorgt zij wel genoeg voor de vastheid van het terrein, waarop de grondslagen van het nieuwe gebouw moeten worden nedergelegd? Is zij niet geneigd te vergeten, dat het bij de eigenaardigheid van onzen vaderlandschen bodem, bijzonder op de kwaliteit der bouwstoffen aankomt, en dat wat elders proefhoudend is, hier welligt in de bewerking kan falen? Geen land dat meer door zijne zeden, en minder door zijn wetten geregeerd wordt. Afstammelingen der oude Saxers hebben wij het met onze Engelsche en Duitsche stamgenooten gemeen, dat wij veeltijds, ofschoon de *coutume* bij de wet is afgeschaft, hardnekkig ons aan die *coutume* blijven hechten. Bij

zulk een volk hoe mindere wetten, hoe beter, en die er zijn kort en duidelijk: het eenige middel om door de menigte te worden begrepen en gehoorzaamd.

Maar nevens wetgeving behoort regeerkunde, politiek, want met *wetten*, hoe logisch en systematisch ook ingerigt, bestiert, maar vooral hervormt men geen volk: daarvoor is diepe kennis van het volks-karakter en wijs beleid noodig. Maar er is iets anders, dat de Schrijver bij die partij signaleert, en dat is de strekking om het algemeene in de plaats te stellen van het bijzondere: om bij de wet te regelen, en aan den Staat op te dragen, onderwerpen, die meer eigenaardig tot den kring der regten en bevoegdheden van den privaten burger behooren. Brave, ijverige en geleerde lieden, zoo als de Schrijver de meeste leden dier partij teregt noemt, vervallen al ligt in het denkbeeld, dat de maatschappij er te beter om zijn zal, naarmate alles op een meer eenparig, naar den eisch van wetenschap en theorie ingerigt model, geregeld en geëffend zij; en dat bij het wegzinken der individualiteiten het geheel een des te schooner, regelmatiger vorm verkrijgen zal. Zij vergeten daarbij zoo gemakkelijk dat daar waar *regten* in het spel zijn, van *convenientie* geen sprake kan wezen; en dat hoe schoon de vorm ook zij, dien de mode voor den schoen heeft vastgesteld, die schoen ons niet dienen kan, zoo hij ons het gaan bemoeijelijkt. Als voorstander van het niet minder echt vrijzinnig dan echt godsdienstig beginsel van *self government*, maakt de Schrijver zich voor dergelijke tendances, die vooral door de ultras van die partij vertoond worden, met regt bevreesd. Dat dweepen met de meerderheid, waardoor de minderheid tot niets wordt; dat verheffen der parlementaire magt naast ja tegenover den Koning; die oplossing van alle persoonlijk en zelfstandig gezag in de abstractie, die men Staat noemt; die Staat vertegenwoordigd door een bestuur geheel afhankelijk van de wisselingen van meerderheden in de Kamers: dat alles, waardoor dierbare regten ons ontnomen en aan het blinde toeval worden prijs gegeven, verontrust den Schrijver; vooral wanneer hij daarbij leest de schriften van vele protestantsche Theologen, van vele Hoogleeraars aan onze universiteiten, de taal der liberale pers, en de werken door de Vrijmetselarij en de Maatschappij van *'t Nut van 't Algemeen* uitgegeven. Dat alles, zegt hij, wijst den weg, aan welks einde men, geregeld voortgaande, den afgrond van het socialisme vinden zal. De taal der demokratische dagbladen is daar, om het nabijzijn van het gevaar te toonen, waarheen wij, wij zeggen het den Schrijver na, met rassche schreden heenspoeden.

Eene andere partij, aan deze tegenovergesteld, is de orthodox gereformeerde, die door den schrijver niet onaardig met den naam van NEDERLANDSCHE PUSEYISTEN bestempeld wordt. En inderdaad door haar vasthechten aan positief gezag, positieve kracht, en positieve waarheid, vergemakkelijken zij den terugkeer tot het Katholicisme en de leer van een onfeilbaar Katholijk gezag. Als zoodanig, kent de Schrijver haar eene betrekkelijke waarde toe. Maar zoo als zeker geniaal denker van den heer *Groen* gezegd heeft, zoodra zekere punten aangeroerd worden, is het of er iemand achter hem komt staan, en eensklaps de kaars uitblaast. *Christelijk historisch* noemt zich die partij. Maar die geschiedenis, waarop zij zich beroept, begint niet bij *Christus*, begint zelfs niet bij de wording van ons land. Neen, vijf eeuwen van onze geschiedenis worden verloochend om als aanvangpunt te nemen een volkstoestand; gebaseerd op revolutie tegen het wettelijk gezag, op schending van verbindtenissen met steden aangegaan, op de verdrukking van allen, die in 't godsdienstige anders dachten, dan de heethoofden, welke zich dank de laauwheid van hare voormalige medestanders het geheel van den in naam der gewetens-vrijheid te zamen bevochten buit hadden weten toe te eigenen; eene *christelijke* partij, die behoefte gevoelt aan Kerkelijk gezag, maar dat gezag niet zoeken wil bij de algemeene Kerk, maar bij de Dordtsche vaderen, aan wie alleen God na vijftien eeuwen Zijn wil en Zijn wijsheid zou hebben geopenbaard! — Geen wonder dan ook dat het orgaan van deze partij, uitgedaagd om kort en zakelijk zijne politico-religieuse geloofs-belijdenis te geven, zich heeft moeten bepalen bij een beroep op de talrijke werken van den heer Groen, en dat een ander blaadje, de ware *uitbijter* van de partij, ons tot den toestand van voor 1798 terug voert. Men make slechts een *coup d'état*, en herstelle Stadhouder en Staten-vergaderingen met de heerschende Kerk, en de vernietiging met één pennestreek van al wat sedert 1798 gedaan is!

De beurt is nu aan de conservatieve partij, welke, volgens den Schrijver, eigenlijk geen partij meer is, daar zij geen eenheid heeft noch van beginsel, noch van doel, noch van handeling, maar een amalgame is van heterogene bestanddeelen, vereenigd door de zucht om *quand-même* te behouden het genot van zekere maatschappelijke voordeelen en voorregten. 1848 heeft die trotsche, baatzuchtige, bekrompen partij aan stukken geslagen, en zij zal zich zoo gemakkelijk niet meer verzamelen; vruchteloos waren de pogingen, die een uitstekend Amsterdammer in de eerste maanden van 1848 beproefd heeft, om haar aan het hoofd der beweging te stellen, waardoor zij, ware dit gelukt, zich in eene waarlijk liberale en schitterende houding zou hebben vertoond en met verjeugdigde krachten zou hebben voortgeleefd. Doch het bleek, dat het niet mogelijk was geest en leven te geven aan die ziellooze ligchamen, die daarom alleen zoolang konden blijven staan en figuur maken, omdat zij digt op elkander gedrongen de een den ander ondersteunden; maar door de maartsche buijen omvergeworpen, nu verspreid daar neder lagen. Want ziellooswaren zij als menschen zonder overtuiging, wier groote taktiek altijd bestaan had in het ontwijken van iedere ernstige tot op den grond der zaak nederdalende discussie, en wier beginselen, indien zoo iets met dien naam mag genoemd worden, waarlijk zoo ver niet verwijderd zijn van die der uiterste fractie der liberalen. Deze toch verkondigen openbaar de leer der volkssouvereiniteit en schatten bij eene goede staats-ordening alle godsdienst vrij overtollig; de conservatieven daarentegen zijn wel zoo apodictisch niet, neen! maar zij glimlagchen toch met eene zekere voornaamheid, als men hun zegt dat alle magt uit God is, en dat er nog een ander doel is voor 's menschen bestemming, dan zich steeds hooger en hooger op de ladder van eer en aanzien te plaatsen; dat de Staat nog tot iets anders is daargesteld dan om hen en de hunnen te voeden en voort te helpen, en de Godsdienst nog iets anders is dan alleen een middel om het dom gemeen in toom te houden.

Maar waar het de *toepassing* geldt is het er geheel anders mede gelegen; daar staan conservatieven en liberalen als doodsvijanden tegen over elkander: verfoeijelijk noemen de eersten datgene wat de laatsten *willen*, en dezen vinden het op hunne beurt belagchelijk dat de conservatieven de toepassing hunner beginselen niet aandurven, en geven daarvan de schuld aan baatzucht en andere onedele bedoelingen. En waarlijk, daar is wel schijn voor die opvatting, want terwijl de conservatieven vroeger alles voor zich en de hunnen in hadden; behouden nu de liberalen alles voor zich zelven: dat was onverdragelijk. Aan de heerschappij der liberalen moest dus een einde komen. Dat is de hoofdzaak. Maar hoe daartoe te geraken, als men zelve geen beginselen heeft, op wier naam men het heerschend systeem kan bestrijden? Door tweederlei taktiek, zegt de Schrijver, eensdeels door ten spijt van die krachtige antipatien, welke die twee partijen verdeelen, zich aan de orthodoxe partij aan te sluiten, en ten andere door daar waar 't pas geeft zich den schijn van een echt liberaal te geven, om daardoor het onnoozele volkje te verleiden.

Tot zooverre de karakteristiek der partijen, zoo als de Schrijver die met scherpe omtrekken afmaalt.

Wat was nu de rol, die de Katholijken te midden van dien strijd der partijen bij de aanstaande verkiezingen te spelen hadden? Zich te scharen in de gelederen van ééne daarvan was onmogelijk; want dat zou hetzelfde geweest zijn, als zich aan haar op genade en ongenade over te geven, en de ondervinding had meer dan te veel doen zien, hoe weinig genade en welwillendheid, of om juister te spreken, hoe weinig regtvaardigheid zij van welke partij dan ook te wachten hadden. Daarbij, zich zelven op te lossen, dit konden en mogten zij niet. De constitutionnele partij, waartoe zij anders neigden, had bestanddeelen, die gegronde vrees inboezemden — de partij, die in haar banier schrijft *Nederland is een protestantsche staat*, mogt door geen Katholijken gevolgd worden, en de conservatieve partij had tegen zich het verleden, en bood niets aan voor de toekomst.

Er schoot dus, en dat was gelukkig, niets anders voor haar over dan buiten het gedrang van verschillende rigtingen een afzonderlijk standpunt te kiezen, dat haar in staat zou stellen om naar de mate harer kracht te arbeiden aan het waarachtig heil des vaderlands, dat immers niet gediend is noch door *vooruitgang zonder grens*, noch door *terugkeer* over de grenzen der thans ook historisch geworden regten sedert 1798 gewaarborgd. De opregte verwezentlijking der grondwettelijke voorschriften, de onschendbaarheid van de regten van het individu, van vereenigingen, van burgerlijke gemeenten, van kerkgenootschappen; eene staatsinrigting, welke met naleving van die beginselen, hoogst eenvoudig en daarom weinig kostbaar zijn kan; vrijheid, verzekerd door orde; eerbied, niet voor de meerderheid alleen, maar ook voor de gevoelens en wenschen der minderheden, die immers ook een deel van het geheel uitmaken; ziedaar in korte woorden het programma, dat zeker ieder waar vaderlander gaarne zou onderschrijven, en waarvan de Katholijken zich voornamen door hunne ijverige pogingen en het aanzienlijk aantal hunner kiesgeregtigden, de ten uitvoerlegging te bevorderen.

Daartoe moesten er zoowel in de Tweede Kamer als in de Provinciale Staten mannen gekozen worden, die ieder in den kring zijner bevoegdheid tot de verwezenlijking van dit programma geheel of gedeeltelijk zouden medewerken. En zulke kundige, achtenswaardige en energieke mannen zijn, Gode zij dank, in alle partijen te vinden.

In een volgend artikel zullen wij met den Schrijver onderzoeken, hoe de Katholijken naar de leiding van die aangenomen gedragslijn, zich in de verkiezingen gedragen hebben.

---

Men leest thans in de meeste Londensche bladen een zeer uitvoerig Manifest van Z. Em. den Kardinaal-Aartsbisschop van Westminster, Dr. Wiseman, waarin hij zijne benoeming tot die hooge kerkelijke waardigheid toelicht. Dit merkwaardig stuk, o. a. door de *Times* overgenomen, beslaat in dat blad niet minder dan zeven kolommen druks. Z. Em. vangt aan met te betoogen dat de Katholijken in Engeland door vicarissen-apostoliek sinds 1623 zijn geregeerd geweest, d. i. door bisschoppen met vreemde titels, door den Paus benoemd, en gezag hebbende als zijne vikarissen of gemagtigden; dat hun getal in 1688 van een tot vier, en in 1840 van vier tot acht is vermeerderd; dat de Engelsche Katholijken den levendigen wensch te kennen gegeven hebben, om dien tijdelijken vorm van kerkelijk bestuur vervangen te zien door den gewonen vorm van bestuur, door bisschoppen, met titels ontleend van de plaatsen zelve waar zij resideeren, dat is: door eene geestelijke hierarchie. Met dit doel zijn verzoekschriften aan den H. Stoel gerigt, en wel het eerst in 1834.

In 1847 hebben de vikarissen-apostoliek, te Londen vergaderd, besloten, twee hunner naar Rome af te vaardigen, ten einde ernstige verzoeken in dien geest bij den H. Stoel te doen; een hunner was Dr. Wiseman, de tegenwoordige Kardinaal-Aartsbisschop. De hoofdgrond van dit verzoek was, dat, sedert den maatregel van de Katholijken in Engeland, hunne Kerk derwijze was uitgebreid en bevestigd, dat zij niet zonder eene bepaalde en stellige regeling kon blijven, daar de bisschoppen hunne tegenwoordige stelling te moeijelijk achtten, en dus zeer verlangend waren naar vaste regelen voor hun gedrag.

In de tweede plaats wordt in het Manifest de gisting bestreden, die in de gemoederen der protestantsche bevolking is ontstaan ten gevolge van de bedoelde regeling der Katholijke hierarchie in Engeland. Het geweld daarvan echter is zoo uitzinnig geweest, dat het voor de Katholijken voor alsnog eene dwaasheid zou geweest zijn zich vroeger te doen hooren; die storm werd van verschillende zijden gevoed, totdat nu eindelijk een helderder licht ontstaat, waarin men de voorwerpen klaarder onderscheiden kan.

Van gelijken aard, zegt het Manifest, was de beweging, die eenige jaren geleden ontstond, bij de vestiging van het R. K. kollegie van Maynooth; doch de groote staatsman, die toen het bestuur in handen had, wist den maatregel met waardigheid door te zetten, als niet strijdig met 's rijks belangen. Zoo vleit zich dan ook thans Z. Em. de Aartsbisschop, dat, bij bedaard inzien, het gevoel van regt bij een edelmoedig volk zal bovendrijven; dat men aan hatelijkheid geen gehoor geven, maar erkennen zal dat de Katholijken in het kerkelijke aan den Paus onderworpen zijn, gelijk zij in tijdelijke zaken gehoorzaamheid bewijzen aan hunne overheid.

Z. Em. bewijst verder, dat de invoering van de katholijke hierarchie volkomen wettig is en geene de minste inbreuk maakt op de gevestigde Staatskerk. — de eenige ware vrees, die in al de ingeleverde adressen bedektelijk of wel openlijk wordt te kennen gegeven. De invoering immers van eene katholijke hierarchie berooft de Engelsche Kerk geenszins van een der voordeelen, welke deze bezit. De bisschoppen dier Kerk behouden hunne rangen, titels en aanzienlijke inkomsten, en de uitwendige toestand van beide kerken z. l. dezelfde blijven. Bovendien worden noch de zedelijke, noch de godsdienstige waarborgen der Engelsche Kerk daardoor op eenige wijze verkort, en zij blijft onverminderd al den invloed behouden, dien zij bezit.

Hebben de Katholijken regt op hunne hierarchie, zoo vervolgt Z. Em., dan hebben zij ook het regt, om die te verkrijgen langs den eenigen weg, die daartoe kan leiden, t. w. bij den Paus, hun eenig wettelijk Opperhoofd in geestelijke en kerkelijke zaken; immers hij alleen kan hunne hierarchie regelen en hunne bisschoppen benoemen. Bovendien, de Katholijken zijn immers niet gehouden om die prelaten als hunne bisschoppen te beschouwen, welke door de kroon onder de koninklijke geestelijke oppermagt mogten benoemd worden; zij behooren tot eene godsdienst, wier uitoefening volkomen vrij gelaten is; zij zijn in Engeland in het genot van eene volle vrijheid van geweten; zij hebben dus ongetwijfeld ook het regt op het bezit hunner bisschoppen en hunner eigene kerkelijke regeling; de Katholijken, zoo zegt het Manifest ten slotte, hebben zich daartoe tot den H. Stoel gewend; en het is reeds meer dan genoegzaam aangetoond, dat zij daardoor in geenerlei opzigt 's rijks wetten hebben overtreden.

---

**Herstemming voor de Provinciale Staten**

*Gelderland.* — Elst (distrikt VI). Verkozen, met 4[illegible] stemmen, de heer Mr. *J. Rau van Gumeren*, bij [illegible]stemming tegen den heer D. J. P. N. Gaymans, [illegible] 198 stemmen verkreeg.

Men schrijft ons uit Oirschot, 20 November:

„Daar het voorzeker eene groote zelfvoldoening moet geven anderen werk te kunnen blijven verschaffen, zoo hebben wij met genoegen vernomen dat van Oirschot, Best, Liempde, enz. een eerbiedig, doch ernstig adres is aangeboden aan Z. M. den Koning, benevens aan de Leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, houdende verzoek, om gunstiger bepalingen voor de klompenmakerijen in Nederland; ten einde die kunnen blijven concureren met de vreemde nijverheid. Ook zou het te wenschen zijn, dat hier, gelijk het aan vele omliggende plaatsen ten deel viel, de wolspinnerijen konden worden tot stand gebragt, waarbij ouden en jongen werk kunnen vinden, om daardoor in de gelegenheid te zijn om op eene eervolle wijs in hun onderhoud te voorzien."

---

Men heeft ons heden vertoond een valsch halfguldenstuk van Willem II, jaartal 1848, en wij haasten ons dit ter waarschuwing voor anderen openbaar te maken. Het stuk is, naar het ons toeschijnt, van gegoten wit metaal, blaauwachtig van kleur en vrij lomp uitgewerkt, vooral wat de letters van het naamschrift betreft. Ook de kartelrand is niet zuiver. *(Hdbl.)*

---

'sGRAVENHAGE, 21 November. De Deensche regering heeft dezer dagen aan de koninklijke bibliotheek alhier, ten geschenke gezonden een in Denemarken op 's lands kosten uitgegeven prachtwerk, waarvan slechts 150 exemplaren gedrukt zijn, bevattende eene door wijlen den beroemden archæoloog Bröndstad vervaardigde beschrijving en verklaring van een der meest belangrijke gegraveerde stukken der Grieksche oudheid en kunst, bekend onder den naam van Ficoronische vaas. Deze vaas is ten jare 1742 in de nabijheid van Palestrina (Preneste) gevonden. In een voorberigt wordt gezegd, dat, zoo iemand genegd mogt zijn, hetzelfde onderwerp in eene andere taal (de tekst is in het Deensch) te behandelen, men dan bereid is, de daartoe behoorende platen te geven, tegen betaling der onkosten van het papier en van het drukloon, tot welk einde men zich kan aanmelden bij het bijzonder archæologische kabinet des Konings van Denemarken. *(Dagbl. v. 's Grav.)*

SCHIEDAM, 20 November. In de afgeloopen nacht is uit eene branderij eene hoeveelheid van ongeveer anderhalf stuk korenwijn ontvreemd geworden, waardoor dus een dubbele diefstal is gepleegd; aan den eigenaar de drank, en aan het rijk de accijns. *(N. R. C.)*

'sHERTOGENBOSCH, Heden morgen had alhier een voorval plaats, hetwelk de treurigste gevolgen had kunnen hebben. Een voerman eene kar met een paard bespannen, op de Smalle Haven alhier willende omdraaijen, had het ongeluk de wending te kort langs den rand der kaai te nemen, met dat gevolg, dat de kar haar evenwigt verliezende naar beneden tuimelde en op een daaronder liggend steenkoleuschip nederviel, terwijl het paard, door de kar in den val medegesleept, tusschen het schip en de kaaimuur in het water geraakte. Vijf personen waren op het schip werkzaam ter naauwernood twee ellen van de plaats af, waar paard en kar nedervielen, en hadden dus hun leven aan het toeval te danken; slechts één hunner is door een stuk hout aan het been ligt gekwetst geworden. Met veel moeite is men er in geslaagd het paard, door het water naar eene nabij zijnde trap te slepen en het alzoo nog te behouden; het had in den val eene wonde aan een der pooten bekomen. *(N. R. C.)*

TILBURG, 20 November. Gisteren avond is ter dezer stede aangekomen en aan de bisschoppelijk woning afgestapt Z. Hoogw. Mgr. de Baron van Wijckerslooth, Bisschop van Curium, welke heden morgen in de parochiale kerk van het Heyke de H. Mis heeft gecelebreerd.

# BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

## FRANKRIJK.

PARIJS, 20 November. De zitting der Wetgevende Vergadering was weder zeer onbeduidend; er werd namelijk beraadslaagd over een voorstel van de heeren Charras en Latrade, tot het brengen eener verandering in de wijze, waarop het korps rijksingenieurs zal worden aangevuld bij voorkomende vacatures. De artikelen zijn achtervolgens met geringe veranderingen aangenomen, waarna de Vergadering besloot er eerlang eene nieuwe discussie over te voeren en niteenging.

Overmorgen zal waarschijnlijk op het voorstel van den heer Baze, betreffende het policie-commissariaat der Wetgevende Vergadering verslag worden uitgebragt. De heer de Kerdrel, rapporteur, zal, zegt men, concluderen tot het in overweging nemen van dat voorstel, dat nog steeds op eene schikking schijnt te moeten uitloopen.

— De *Constitutionnel* bevat een artikel, dat zeer vijandig klinkt tegen Pruissen, doch de bladen van het Elysée hebben zich gehaast hetzelve te verloochenen.

— De *Courrier Français* is tot eene geldboete van 1500 fr., en de *Moniteur du Soir* tot die van 500 fr. verwezen, wegens overtreding van de bepaling van het onderteekenen der artikelen.

— Het jeugdige dagblad *le Vote Universel* is heden reeds in beslag genomen wegens een artikel, getiteld: *Mazas en Belle-Isle*. De gerant en de schrijver van het artikel zullen vervolgd worden.

— Men heeft uit Berlijn het berigt ontvangen dat onze gezant te Berlijn, den 17 in bijzonder gehoor te Potsdam door den Koning van Pruissen is ontvangen, aan wien hij de brieven heeft ter hand gesteld, waarbij hij wordt terug geroepen.

— De gewezen Fransche gezant te Turijn, de heer Ferdinand Barrot; is door den President der Republiek benoemd tot officier der orde van het legioen van eer.

MADRID, 15 November. Gisteren is de discussie over het adres in antwoord op de troonrede in den Senaat ten einde gebragt, en tevens eene deputatie benoemd om hetzelve H. M. aan te bieden.

In de Kamer van Afgevaardigden zullen de debatten over het adres aanstaanden Maandag een aanvang nemen.

— Gisteren is de spoorweg van Madrid naar Aranjuez ingewijd.

## ENGELAND.

LONDEN, 20 November. Eergisteren zag men eene deputatie van ouderlingen uit het Londensch Kerspel St. Bride, met den predikant aan het hoofd, met statigen tred zich begeven naar den minister van binnenlandsche zaken, sir G. Grey, ten einde aan dezen een protest in te dienen van de bewoners van dat Kerspel tegen de bekende Pausselijke breve. De minister nam het protest aan en gaf aan de deputatie de verzekering dat hij het aan H. M. zou voorleggen.

De minister voegde er evenwel bij, dat de leden van het kabinet besloten hadden, om uithoofde van de groote menigte van soortgelijke adressen, geene deputatien met dat doel meer te ontvangen.

De Alderman Sidney, lid van het Parlement en lid derzelfde deputatie, heeft een dankadres gerigt aan Lord John Russell over zijn jongsten brief betreffende de pausselijke breve.

Tegenover de vele demonstratien tegen den katholijken maatregel van Pius IX heeft de heer Charles Langdales, een uitstekend katholijk schrijver, aan Lord Russell een brief gerigt, waarin hij de verdediging van den Paus op zich neemt, de ware en eenvoudige strekking van den maatregel des H. Stoels aantoont, en de dwalingen wederlegt, die Lord John Russell in zijn brief over deze zaak heeft begaan.

— De installatie van Z. Em. Mgr. den kardinaal Wiseman zal, zegt men, binnen tien dagen plaats hebben.

— De Keizer van China heeft aan de opium-rookers eenen tijd van vijf maanden gesteld, om zich dit misbruik te ontwennen; na afloop van welken ieder, die het verbod overtreed, zal onthalsd en de leden zijner familie als slaven zullen verkocht worden.

## DUITSCHLAND.

KEULEN, 21 November. Bij schier alle katholijke familien, die betrekkingen bij het leger hebben, worden klagten geuit over de weinige behartiging, welke de katholijke soldaten ten aanzien der zielzorg ondervinden. Slechts 5 katholijke geestelijken zijn aan het Pruisisch leger toegevoegd, terwijl er daarentegen 67 protestantsche militaire geestelijken zijn aangesteld; en evenwel staat de verhouding der Katholijken tot de Protestanten bij het leger, gelijk 7 tot 9.

— Het troepen-vervoer naar Keur-Hessen schijnt voorloopig geheel gestaakt.

— De geestdrift begint merkelijk te bekoelen, waar zij geheerscht heeft, en maakt veelal plaats voor tranen; slechts nu en dan hoort men noch van eenige heethoofdige revolutionnairen zeggen: „Ha! nu gaat het er op los tegen de onderdrukkers der Hongaren;" of gelijk eenige Bergsche Protestanten het uitdrukken: „Nu zullen wij die Beijersche Ultramontanen eens den kop gaan kloven, en de Jezuiten uit Oostenrijk over de bergen drijven!"

— Men schrijft uit Frankfort, 20 November. De Pruissische garnizoens-verwisseling heeft gisteren en heden plaats gehad. De Oostenrijksche en Beijersche staf, met den luitenant-veldmaarschalk graaf Leiningen aan het hoofd, geleidde ditmaal de aftrekkende en aankomende manschappen.

— Vele leden van het opper-geregtshof te Hanau hebben hunne demissie ingediend.

— Te Enkhausen bij Arnsberg heeft in de eerste dagen van November eene Missie plaats gehad, welke zegenrijke vruchten heeft opgeleverd, en geëindigd is met de toetreding van 1500 personen tot de matigheidsvereeniging.

— Men schrijft uit Keur-Hessen: Het Bondsleger in en om Fulda is thans 25,000 man sterk, waarbij zich thans voegen zal het korps uit het Vorarlgebergte, onder generaal Legeditsch, dat 10,000 man telt.

BERLIJN, 20 November. De leden der beide Kamers zijn reeds in vrij grooten getale tegenwoordig, om morgen de opening te kunnen bijwonen.

— Men verzekert te Berlijn dat Brunswijck tegen het doortrekken van Bondstroepen naar Holstein ten krachtigste geprotesteerd en de bescherming van Pruissen heeft ingeroepen. Uit wel onderrigte bron wordt hier bijgevoegd, dat onze regering reeds *eenstemmig die bescherming heeft toegezegd* (?) De aankomst van den hertog van Brunswijck te Sans-Souci op eergisteren, zou met deze aangelegenheid in verband staan. (Brunswijck heeft eene bevolking van 260,000 zielen.)

WEENEN, 18 November. Het post-traktaat tusschen Oostenrijk en Toskane is op den 5den dezer te Florence geteekend.

— De *Wiener Zeitung* bevat een door den keizer zelven geteekend bevel, waarbij elke mededeeling in de dagbladen omtrent troepen-bewegingen ten strengste verboden wordt.

— Eene wet op de theater-censuur is door den keizer goedgekeurd en geteekend.

— Te Weenen is het berigt ontvangen uit Zara, dat de opstand, welke die streken sedert geruimen tijd teisterde, eindelijk gedempt is.

— In het Lombardisch-Venetiaansch koningrijk is een recrutering uitgeschreven van 14,000 man.

— Men schrijft uit Constantinopel, dat tusschen de Porte en Engeland reeds een verdrag is gesloten omtrent het oprigten van een vrijhaven aan de zeekust van Albaniën. Dit verdrag zal eerst na verloop van 6 maanden in werking treden, gedurende welken tusschentijd Engeland onderscheidene exceptionele maatregelen te vervullen heeft, welke op de buitenlandsche politiek betrekking hebben.

## ITALIE.

Het *Giornale di Roma* van 11 November berigt dat den 8 dezer maand op het plein Borromeus voor een bedrag van 510,595 scudi buiten koers gestelde papieren munt is verbrand.

— Z. Em. Mgr. Ferrieri, aartsbisschop van Sida, pausselijke Nuntius bij Z. M. den Koning der Beide Siciliën, is den 9 van Rome vertrokken, zich naar Napels begevende.

In de zitting der Sardinische Kamer van Afgevaardigden van 15 Nov. verklaarde de minister van koophandel, Graaf Cavour, dat geenerlei *handels*traktaat tusschen Sardinie en Engeland was gesloten, en dat er ook van een dusdanig traktaat geen sprake kon zijn na de opheffing der differentieele regten in beiden landen.

## BELGIE.

BRUSSEL, 21 November. Gisteren heeft de Kamer van Vertegenwoordigers de beraadslaging over de begrootingswet voor buitenlandsche zaken voortgezet. Art. 1 tot 31 zijn aangenomen. De heer 'T Kint de Naeyer gaf den wensch te kennen dat op verschillende punten van den aardbol Belgische handelskantoren of factoryen mogten worden opgerigt.

## STADSNIEUWS.

In de 212le Staats-Loterij, zijn in de 5e Klasse bij de 8e Trekking prijzen van ƒ1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 19808 ƒ100,000, N°. 2341 ƒ5000, N°. 8905 en 19564 ieder ƒ1000.

## HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 22 November.

De gisteren gehouden veiling van Kruidenierswaren is als volgt afgeloopen: 48 v. Carolina Rijst opgeh. a ƒ12¼; 25 v. dito verk. a ƒ11¼; 186 gonj. Lombock Rijst opgeh. a ƒ5½; 29 v. n. Carolina a ƒ12¼ opgeh.; 13 v. Samos Rozijn ƒ8½; 40 v. rood Smirna opgeh. a ƒ9½; 17 v. dito dito verk. a ƒ14¼; 43 v. rood Smirna Rozijn opgeh. a ƒ10½; 20 boot Krenten ƒ12 a 15¼ verk.; 10 b. Gierst ƒ5 opgeh.; 25 b. uit de hand afgedaan; 2 korv. Macaronie ƒ24¼ verk.; 12 f. Krenten ƒ12 verk.; 8 b. bruine Sago ƒ14 verk.; 8 b. witte Peper ƒ25½ c. verk.; 230 doz. Smirna Vijgen meest uit de hand afgedaan; 3 k. Saffraan ƒ11¼ opgeh.; 1 tromm. dito a ƒ10¼ verk.; 13 v. rood Smirna Rozijn BS. a ƒ9¼ verk, 4 p. Java Kaneel 60 a 63 c. verk., 6 k. Foelie 108 a 110 c. verk.; 1 k. Notenmuscaat 95 c.; 2 v. dito 60 c. verk.; 20 k. Druiven ƒ5 a 5¼ verk.; 3 fard. Java Kaneel 109 c.; 2 k. dito 64 c. verk.

De tweede veiling is afgeloopen als volgt: 125 v. Carolina Rijst, opgehouden van ƒ12¼ a 12¾; 143 vtj. Krenten tot ƒ15¼ opgeh.; 106 vtjs. Begl. Rozijn van ƒ7¼ tot 7½ gedeeltelijk verk. en opgeh.; 20 k. Krenten tot ƒ12½ opgeh.; 50 k. geconf. Gember inferieure 75 c. opgeh.; 12 v. Fransche Pruimen ƒ8 verk.; 25 b. Brazil. Rijst ƒ6 verk.; 12 b. Rijst BS. ƒ5⅛ verk.; 2 b. Krenten a ƒ14½ verk.; 25 vjs. zwart Rozijn ƒ5¼ a ½ verk.; 9 matt. klein Musc. Rozijn ƒ11¼ verk.; 275 d. Smirna Vijgen ƒ6½ a 7¼ verk.; 30 b. Rijst BS. ƒ5⅛ verk.; 37 d. Vijgen ƒ7½ verk.

---

ROTTERDAM, 21 Nov. Dezer dagen werden afgedaan 35 en 45 v. Maryland Tabak, ex Albus, 70 v. dito, ex Vandalia en 20 v. dito, ex Rhein.

Heden zijn uit de eerste hand afgedaan 155/4 kist. Congo Thee, per Straat Sunda, N°. 28, opgehouden in veiling van 2 Mei ll., tot geheimen prijs.

## GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 22 Nov. Tarwe zonder handel.

Rogge in een doen: 122 ℔ Wittinne f 172; 116 ℔ gedroogde f 152.

Garst onveranderd: N. Zeeuws. Winter f 130.

Haver als vooren: 85 ℔ fijne f 113; 72, 75 ℔ Voer f 92, f 95; 77 ℔ jar. dito f 98.

Op 9 vaten Olie in Nov. 56 £. *Lijnzaad* flaauw; 111/12 ℔ Koningsb. f 270; 109/10 ℔ Rigasch f 263; 109/10 ℔ Archangel f 285. *Raapolie* op 6/w. f 35¼; Vliegend f 34¾; 1°. Mei ek. f 34¾, 5; Dec. f 36¾, 4. *Lijnolie* op 6/w. f 35; Vliegend f 34. *Hennepolie* op 6/w. f 37; Vliegend f 36.

ROTTERDAM, 21 Nov. 151/2 ℔ o. witb. Pools. f 310.

SCHIEDAM, 21 Nov. Rogge. 147/2 ℔ Libau f 171 1/m. In publieke veiling min of meer beschadigde Deensche verkocht a f 162 kont., waarbij nog komt f 3 per last voor veilings-kosten. Gerst: 128/2 ℔ geringe Koersche f 138 3 m. — Moutwijn per Ned. vat zonder fust f 11,00; Jenever f 14,50, Amst. Proef f 15,75; zonder de belasting.

DELFT, 21 Nov. Boter eerste kwaliteit f 40; tweede kwal. f 35 a 38.

---

LONDEN, 20 Nov. Suiker. *Ruwe.* In W. I. soorten beperkte handel, de houders zijn ferm en de prijzen souteneren zich goed. Er zijn gedaan 80 vaten en tiersj. Er zijn veel koopers tot iets beneden de noteering. *Vreemde.* Er zijn weinig orders voor uitvoer en weinig vraag voor consumptie, doch er worden geen lager prijzen aangenomen. In veiling zijn 1100 k. Braziel meerendeels opgehouden, wit tot 40 a 43 s., blond 37 a 39 s. en bruin 33 a 36 s., 340 v. Moscovados 38 a 41 s. 6 d., voor gemeen tot middel en 900 v. Portorico zijn verkocht tot 38 s. 6 d. a 40 s.

Koffij. De houders zijn ferm, maar er is weinig vraag uit de hand. Native Ceylan wordt niet beneden 54 s. aangeboden.

Cacao. De Britsche plantage-soorten zijn ferm en weinig aangeboden. Vreemde soorten kalm, in afwachting der publieke veilingen.

Thee. De houders hebben vertrouwen, en er is veel vraag voor zwart en groen.

Rijst. In O. I. soorten zijn weinig koopers, maar de houders willen niet tot verlaagde prijzen afgeven.

## PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

| | | 21 NOV. 4½ u. gebl. | 22 NOV. | 4½ u. | gebl. |
|---|---|---|---|---|---|
| Nederl., Werkel. Sch. à 2½ pCt. | | 54 7/16 | 54⅛ | 54½ | 54 7/16 |
| Dito Dito | 3 | 64⅛ | 64 7/16 | 64 9/16 | |
| Dito Dito | 4 | 84⅜ | 84⅜ | 84½ | |
| Dito Obligatien O. I. | 4 | | 83⅜ | | |
| Amortis. Synd c. | 3½ | | 86½ | | |
| Handel-Maatschappij | 4½ | | 111 | | |
| Aand. Rijn-Spoorweg | | 89 | | | |
| Aand. Holl. S. M. | | | | | |
| Obligatien | | 98 | | | |
| Belgie, Obligatien 1844 | | | | | |
| Cert. bij de Belg. Bank | 2½ | | | | |
| Dito bij [illegible] | | [illegible] | 45 1/16 | [illegible] | 45 1/16 |
| Frankrijk, Obligatien | | [illegible] | 52½ | 52⅝ | [illegible] |
| Spanje bij *Ardoin* £ 83 | 5 | 12¼ | 12¼ | 12⅜ | 12¼ |
| Dito Dito »510 | | 12⅜ | 12 7/16 | 12 9/16 | 12 7/16 |
| Dito Onbep. Stukken | | | 11⅞ | 12 1/16 | |
| Dito | 3 | 37⅛ | 37¼ | | |
| Dito Binnenl. 2400 P. | | 32 9/16 | 32½ | 32⅞ | 32 9/16 |
| Coup. *Ardoins* | | 8 1/16 | 8 | 8⅛ | |
| Passive | | 3¾ | | | |
| Fransche Uitgest. | | | | | |
| Portugal te Londen 5 pCt. nu 4 | | 33⅞ | | | |
| Dito Dito | | 33⅜ | 33¼ | 33½ | 33 5/16 |
| Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816 | 5 | 103⅛ | 103½ | 103⅝ | |
| Dito Dito 1828 en 1829 | | | 102¼ | | |
| Cert. bij d°. 1831 en 1833 | | | 93 | | |
| Dito | 4½ | 92½ | 92½ | | |
| Dito bij *Hope* | 4 | 85½ | 85½ | | |
| Dito bij *Stieglitz en C°.* | | 84¾ | 84⅞ | | |
| Dito bij id. 5de Serie | 4 | 84⅜ | 84½ | | |
| Cert. te Hamburg | 5 | | | | |
| Inschrijving in Assignat. | 6 | | | | |
| Cert. van dito | | 62¾ | | | |
| Polen, Aand. à fl. 500 | | 139¾ | 139¾ | | |
| Dito met Lot. » 300 | | | | | |
| Amerika, Bank-Actiën | | | | | |
| Pruissen, Aand. met Lot. R. 50 f | | | | | |
| Oostenrijk, Metalliek | 5 pCt. | 68¾ | 69 | 69⅛ | |
| Dito Nieuwe | 2½ | 36¼ | 36⅛ | 36⅞ | |
| Dito Nieuwe | 5 | 73 13/16 | 73⅞ | 74 5/16 | 74 |
| Weener Bank bij *Goll en C°.* | | | | | |
| Dito | 4 | | | | |
| Aand. met Loting fl. 500 f | | | | | |
| Nieuwe dito » 250 | | | | | |
| Napels, Cert. *Lamb en Bouwer* 5 pCt. | | | | | |
| Brazilie te Londen 1824 | 5 | | 88¼ | | |
| Dito Leening 1843 | 5 | | | | |
| Dito £ 200 | | | | | |
| Peru | | 77 | 77¼ | 77½ | |
| Mexico | 5 | 28 13/16 | 28¾ | 29 3/16 | 29 |
| Venezuela 6 pCt. nu | 4 | | | | |
| New Grenada 6 pCt nu | 1½ | | | | |
| Ecuador | | | 3 1/16 | | |
| Coup. Ecuador f | | | | | |
| » [illegible] | | | | | |

Peru uitgestelde 36, f.

Binnenl. fondsen over het geheel goed prijshoudend. Belg. ruim ¼ pCt. beter. In Spaansche was de stemming iets aangenamer bij tamelijk veel handel. Naar Metalliek was eenige vraag en waren mede iets hooger. In de overige vreemde fondsen was handel en variatie van weinig belang, alleen waren Mexicanen ruim ¼ pCt. hooger dan gisteren.

*Koers van het Geld*: Beleening 3 pc., Prolongatie 3½ pc., Disconto 2 pc.

## Wisselkoers.

2/m. Parijs 55¾; Zigt Parijs 56; 2/m. Londen 11,70; Zigt Londen 11,75; 2/m. Hamburg 35 3/16; Zigt Hamburg 35 7/16; 3/m. Lissabon 41; 3/m. Porto 41; 2/m. Petersburg 1,81.

## BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 21 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 49; 5 pc. 97; 1840, 5 pc. 97⅝; Spanje Ard. 5 pc. 12⅛; Binnenl. 3 pc. 33¾; Coupons —; Rom. Leening 76.

BERLIJN, 20 Nov. Schuldbr. 3½ pc. 79½; Loten 112¾; Rusl. Stiegl. 4 pc. — Pools. 4 pc. 74; Loten fl. 200 92¼; id fl. 300 —; id. fl. 500 76.

HAMBURG, 20 Nov. Rusl. Eng. Leen. 102; Stiegl. 4 pc. 84; Spanje, Ard. 5 pc. 11; Binnenl. 3 pc. 30¼.

FRANKFORT, 20 Nov. Met. 5 pc. 71¾; 4 pc. 55½; 2½ pc. 38½; Bank-Actien 1028; Darmst. Loten fl. 50 76⅞; id. fl. 25 27⅛; Badensche Loten fl. 50 50¼; id fl. 35, 30¼; Nassausche 24¾; Holl. 2½ pc. 53, Werk. Sch. 4 pc. 85; Sijndic. 3½ pc. —.

## PER TELEGRAAF.

### PARIJS, 21 November.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Fransche 5 pc. | 92,95 | Spanje 3 pc. Binnenl. | 33½ |
| dito 3 „ | 57,70 | dito „ Buitenl. | —— |
| dito Bank-Actiën | —— | dito Passive | —— |
| België 5 pc. | —— | Rusland Eng. 4½ pc. | 94¼ |
| Holland 2½ pc. | —— | | |

### MADRID, 14 November.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Binnenl. 3 pc. | 34 9/16 | Uitgestelde Schuld | —— |
| Ardoins 5 „ | 12⅞ | Coupons | 7⅜ |

### LONDEN, 21 November.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Consols Compt. | 97⅝ „ — | Rusland 5 pc. | — „ — |
| op tijd | — a — | „ 4½ „ | 96¼ „ — |
| Brazilië 5 pc. | — „ — | Holland 2½ „ | 56½ „ 57 |
| „ 1829/1839. | — „ — | „ 4 „ | 86¾ „ 87¼ |
| Mexico 5 pc. | 31¾ „ 31⅞ | België 4½ pc. | — „ — |
| Peru 4½ pc. | 79½ „ 80 | Spanje 5 „ | — „ — |
| „ uitgestelde | 35⅞ „ 36⅛ | „ 3 „ | — „ — |
| Venezuela 3 pc. | — „ — | „ Passive | — „ — |
| „ uitgest. | — „ — | Coupons | — „ — |
| Portugal 5 pc. | — „ — | Buenos Ayros | — „ — |
| „ 4 „ | — „ — | Grenada 1½ pc. | — „ — |
| Denemarken 5 pc. | — „ — | Buenos Ayres | — „ — |
| „ 3 „ | — „ — | Ecuador | — „ — |

## NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

### PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Metalliek | f 22,90 a — | Pruissische f | 84¼ a — |
| Napelsche | —,— „ — | Spaansche | —,— „ — |
| Div. in £St. | 11,67½ „ — | Hamb. Russ. | 36¼ „ — |
| Eng. Russen | —,— „ — | Russ. in Z. R. | 36 „ 36⅛ |
| Fransche | 55¾ „ — | „ Pap. „ | — „ — |
| Belgische | 55¾ „ — | Pools. in Fl. | — „ — |

De Minister van Finantien verwittigt de belanghebbenden, dat den 11 Dec. ten een ure, in het gebouw van het Ministerie van Finantien in de Spinhuissteeg te Amsterdam, in het openbaar zullen worden uitgeloot, om met 1 Januarij daaraanvolgende te worden afgelost, *twee* Aandeelen, ieder groot f 500 in de geldleening voor den aanleg van den straatweg van Zeijst naar Woudenberg; de uitgetrokken nommers, zullen bij de nadere aankondiging worden bekend gemaakt.

## SCHEEPSTIJDINGEN.

### BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 21 Nov. O. E. Smit, Diana, (s.) Londen. - R. Williams, Roscommon, (s.) id.

HELVOET, 21 Nov. W. H. Smith, Apollo, (s.) Londen. - J. H. Stuit, Stad Dordrecht, (s.) id. - D. Brown, Tij, Boness. - J. Silchenstedt, Bergens Packet, Bergen.

### UITGEZEILD:

TEXEL, 21 Nov. L. J. Gorter, de Snelheid, Suriname. - C. Lunde, Hermann, St. Thomas. - O Page, Princeton, New-York. - L. de Boer, Eduard, Triest. - G. H. Strootman, Sybrand Jan, Livorno. - V. Castellano, St. Antonio, Genua. - N. van den Bos, Scheepsbouwlust, id. - A. Cacase, Immacolata, Napels. - B. H. Niemann, Johanna Juliana, id. - A. Schievelbein, Gustav, Ferrol. - H. F. Muller, Antje Broos, id - J. H. Hollander, Sara, id. - J. J. Mets, Vier Gebroeders, Marseille. - L. Jimber, Robert, Cadix. - Dm. José Garcia de Presno, La Paz, Bilbao. - W. J. Bakker, Nijverheid, Bordeaux. - B. G. Smit, Garonne, id. - R. F. Jager, Zwaantje Elisabeth, Londen. - J. Z. Potjer, Dankbaarheid, id. - J. F. Gibbs, Ann, (s.) id. - S. Main, Gazelle, (s.) id - F. Colyer, Magnet, (s.) id. - H. Visser, de Hoop, id. - G. J. van der Velde, Henriette Albertina, Cardiff. - H. E. Olsen, Edzardina Catharina, Liverpool. - G. J. Wilderman, Catharina, id. - T. Buck, Quebeck Packet, Sunderland. - M. Thompson, Ardincaple, id. - P. J Nienhuis, de Stad Enschede, Hull.

HELVOET, 21 Nov. W. C. Kool, Maracaibo, Curaçao. - J. Muller, Gouverneur van der Eb, St. George d'Elmina. - P. H. Pybus, Voorwaarts, Nizza. - J. van der Gouwe, Josina Henriette, Marseille. - K. de Kok, Mentor, Gibraltar. - W. Schep, Tweelingen, id. - J. Ordronneaux, Jeune Joseph, Nantes. - J. le Vigne, Antoinette, St. Brieux. - J. Hodu, Gazelle, id - J. le Roi, La Rose, St. Malo - E. Parmentier, Petite Auguste, id. - H. H. Brakke, Hillechiena, Rouaan. - J. W. Taylor, Wool Packet, Londen. - T. Riddie, Margareth, id. - J. Heath, Alkmaar, id. - R. Broughton, Elisabeth, id. - W. Treath, Judy, Swansea. - F. van Straaten, Generaal Michiels, Liverpool. - J. Howes, Try, id. - D. Sullivan, Gannet, (s.) id. - L. Williams, Jane, Dublin. - H. B. Korfker, Anna Martina, Belfast. - E. R. Huisman, Twee Zusters, id. - J. Besford, Joseph en Mary, Charlestown. - T. Dawson, Clara, Hull. - M. J. Regoort, Gouverneur Baron van Zuylen van Nyeveld, Avontuur. - H. Harms, Piet Hein, id. — Gisteren nog: W. Wintle, Earl of Auckland, (s.) Londen.

## GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 12 Oct. op 6° N.Br., 23° W.Lengte: Elisabeth Johanna, kapt. Hallo, van Zierikzee naar Batavia.

## RIVIER-VAART.

### AMSTERDAM, 21 November in lading naar:

| | |
|---|---|
| *Keulen* | G. J. Brink, Colln N°. 21. |
| „ | J. Itschert, Frederica. |
| *Manheim* | J. Andres, Telemac. |
| *Duisburg* | J. L. Arera, Ondine. |
| *Straatsburg* | C. Windolff, Frankfort N°. 14. |
| *Mainz* | W. Keller, Maintz N°. 1. |
| *Frankfort* en *Coblentz* | J. Itschert, Frankfort N°. 2. |
| *Dusseldorp, Neus* en *Urdingen* | G. Heukels, Anthonia Catharina. |
| *Weesel* | B. Brinkamp, Twee Gebroeders. |
| *'s Hertogenbosch* en *Maastricht* | H. van Eyken Lz., de Vier Gebroeders. Sluit 23 Nov. |
| *Maastricht* | P. Wecks, de Stad Amsterdam. |
| *Venlo* en *Roermond* | L. van Schijndel, de Najade van Steil, (Beurt L. de Rijk en C°.) |
| *Tiel* | C. van Uden, de Vr. Magdalena. |

### MANNEIM, 19 November aangekomen:

Kapt. W. Trip, de Rijn, van Amsterdam. 18 dagen reis.

### KEULEN, 21 November in lading naar:

| | |
|---|---|
| *Amsterdam* | Kapt. A. Wemmers Köln N°. 7. |
| *Rotterdam* | „ R. Linkewitz „ „ 12. |

Rijnhoogte Keulen 21 Nov. 7 vt. 10 dm.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT,

*Op Maandag 23 November, 's avonds ten vijf ure.*

N°. 1. Het Buitenverblijf *Stichtrust*, Gemeente Loenen, bij de Nieuwersluis, N°. 30.

2. Een Huis en Erve, tweede Batavierdwarsstraat, N°. 6099. } te zamen in slag.

3. Een dito, naast Perceel N°. 2; N°. 6100.

4. Een dito, naast Perceel N°. 3, N° 6098.

N°. 2, 3 en 4 zullen te zamen in afslag gebragt worden.

5. Een Pakhuis en Erve, tweede Batavierdwarsstraat, N°. 6109.

6 Een Loods en Erve, Uilenburgerstraat, N°. 5800.

7. De Boeren-Bruiker *Bosch en Lommer*, aan den Meerweg, Gemeente Sloterdijk.

8. De achter Perceel N°. 7 gelegen Wei- en Hooilanden, benevens Erf en Tuin, als voren, b. 4,7270.

9. Een stuk Wei- en Hooiland, Oostzijde van den Meerweg, over Perceel N°. 7, b. 4,2630.

10. Twee stukken dito, ten Oosten de Ringvaart van het Sloterdijker Meer, N°. 2,4340.

Na afzonderlijke veiling der Perceelen N°. 8, 9 en 10, zullen dezelve gecombineerd worden geveild en vervolgens met N°. 7 in afslag gebragt worden.

11. Een Huis en Erve, Reguliersgracht, N°. 5555.

12. Een dito, Kalverstraat, N°. 4020.

13. Een dito, Bloemstraat, N°. 2676.

14. Een Huis, Achterhuis en Erve, Palmstraat, N°. 1028 en 1029.

15. Een dito, Goudsbloemgracht, [illegible]

16. Een Huis en Erve, Haarlemmerdijk, N°. 5685.

17. Een dito, Raamgracht, N°. 3851.

18. Een dito, Kalverstraat, N°. 4219.

19. Een dito, Stoofsteeg, N° 1123.

20. Een dito, N. Z. Achterburgwal, N°. 2944.

21. Een dito, Nieuwe Leliestraat, N°. 3453.

22. Een Huis, Tuin en Erve, Lange Leidsche Dwarsstraat, N°. 3628.

23. Een Huis en Erve, Oude Teertuinen, N° 214.

24. Een Huis, Tuin en Erve, Lange Leidsche Dwarsstraat, N°. 3723

25 Een Perceel Warmoeziersland, groot r. 50,60, Watergraafsmeer, in de Schagerlaan, N°. 150.



Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.